

Klassekontakt i steinerskolen

Håndbok Fra Steinerskolenes Foreldreforbund

Gratulerer med vervet som klassekontakt ved Steinerskolen. Dette skrevet er ment som tips og inspirasjon til deg. Dersom du har kommentarer eller spørsmål så kontakt gjerne Steinerskolenes foreldreforbund, se www.foreldrene.no

Innholdsfortegnelse:

- Om å være klassekontakt; s. 2 -3
- Om foreldrearbeidet ved skolen; s. 4 - 5
- Om Steinerskolenes Ombudsordning; s. 6
- Om nasjonalt foreldrearbeid; s. 7- 9
- Om lover og generell info; s. 10

Ny som klassekontakt ved Steinerskolen

En klassekontakt eller foreldrekontakt er ikke en lovpålagt funksjon, men de aller fleste skoler og klasser har klassekontakt. Dette er oftest en eller to foreldre i hver klasse. Skolen er imidlertid lovpålagt å ha et foreldreråd (se privatskoleloven § 5.4). Dette er foreldrene eller foresatte til **alle** elever ved skolen. Som regel velger foreldrerådet et styre eller arbeidsutvalg. Betegnelsen som brukes er gjerne FAU som er forkortelse for foreldrerådets arbeidsutvalg. Noen skoler har andre betegnelser, slik som styret i foreldrelaget eller foreldreforeningen.

Klassekontaktens oppgaver:

Hensikten med rollen som klassekontakt er å bidra til et godt miljø i klassen for elever, lærere og foreldre. Vi vet at godt klassemiljø er viktig for barnas utvikling og læring. God kontakt og gjensidig tillit mellom hjem og skole er et viktig fundament for dette. Som klassekontakt er du derfor en ressurs for elevene, for foreldrene og for læreren.

Klassekontaktens rolle og oppgaver varierer mye fra klasse til klasse. Det er ofte opp til deg å definere rollen ved å ta initiativ og være i interaksjon med skolen og de andre foreldrene i klassen. Et godt råd er å definere noen oppgaver eller mål for deg selv, gjerne i dialog med klassekontakter som har hatt rollen før deg.

Delegering

Det er ikke meningen at du som klassekontakt skal gjøre alt selv. Delegering er vesentlig for å utnytte de ressurser som er i foreldregruppen, samtidig som det er mer gøy når flere samarbeider. Husk at noen mennesker liker å bli spurt, og de fleste er villige til å ta i et tak for klassen og derigjennom sitt eget barn.

Taushetsplikt

Som klassekontakt har du taushetsplikt iht. taushetsbestemmelsene i Forvaltningslovens §13 (lov-1967-02-10). Det betyr blant annet at informasjon om personlige forhold kan brukes i den grad det er relevant for en sak. Skal slik informasjon gjøres kjent for andre, skal det innhentes samtykke fra dem det gjelder. (www.lovdata.no)

Tips

Som klassekontakt er det nyttig å kjenne til foreldrerådets vedtekter. Få tak i dette fra FAU. Få gjerne tak i skolens vedtekter også, samt andre reglementer, for eksempel ordensreglement ved skolen.

Typiske oppgaver kan være:

- Forberede foreldremøter sammen med klasselærer.
- Avlaste lærer ved f.eks å lede foreldremøter
- Det er naturlig at klassekontakten har et fast informasjonspunkt på foreldremøtene. Dette kan brukes til å referere fra saker som håndteres av FAU, eller som kommer fra Foreldreforbundet etc. Det påligger et særlig ansvar for klassekontakten å sørge for kontinuitet ved at aksjoner og saker følges opp, og beslutninger huskes etc. En referatperm som følger klassekontaktene anbefales.
- Representere klassen på FAU møter og derigjennom å sørge for samvirke mellom klassene.
- Ta initiativ til klassearrangementer som turer, fester, møter, dugnader etc. Delegering av oppgaver er et stikkord her.
- Bidra til å ta vare på klassens tradisjoner
- Bidra til inkludering av nye foreldre i foreldregruppen. Dette er spesielt viktig på Steinerskoler der familier gjerne bor langt fra skolens nærmiljø og dermed ikke har naturlige møtepunkter utenom skolen. *Tips: Velg en foreldrefadder blant foreldrene, som har spesielt ansvar for å ønske nye foreldre velkommen og bidra til at de blir inkludert i foreldregruppen.*
- Konfliktarbeid. Være samtalepartner for foreldre. Dette er et stort tema, ettersom små og større konflikter finner sted fra tid til annen. Som klassekontakt er det derfor viktig at du kjenner til og informerer om skolens systemer for konflikthåndtering, anti-mobbearbeid etc. Du må også kjenne til at steinerskolene har en ombudsordning som kan nyttes dersom konflikter ikke løses lokalt, eller dersom foreldre ønsker dette. Det er viktig at partene føler de blir hørt og at det er muligheter for å få hjelp. Samtidig er det viktig at sakene håndteres riktig fra første stund. Kjennskap til saksbehandling og informasjon om rammevilkår er viktig. Det er egne kapitler om konfliktløsning og ombudsordningen lenger bak i dette heftet.
- Arrangere valg. Det er lurt å forberede skifte av klassekontakter i god tid slik at ved valg stiller personer som har interesse og er egnet. Det er uheldig at noen blir valgt som egentlig ikke vil bli det. Noen klasser setter opp lister over framtidige klassekontakter i første eller andre klasse.
- Ta initiativ til studiesirkler i samarbeid med skolen eller klasselærer for å få innblikk i undervisningsmetoder eller andre forhold relevant for Steinerskoler. Mange foreldre har spørsmål omkring antroposofi. Dette kan også være et aktuelt tema.

Foreldrearbeidet i skolen

Foreldrearbeidet ved den enkelte skole innrettes og drives forskjellig. Her følger generell informasjon.

- Foreldreutvalget har bruk for å kjenne til Friskoleloven.
- Foreldreutvalget har bruk for å kjenne til gode beslutningsprosesser og hvordan man tar gode beslutninger.
- Møteteknikker, som konsensus, idédugnad, replikkrunde, og i hvilke situasjoner de egner seg.
- Foreldreutvalget trenger å få vite hvilke beslutninger de er naturlig høringsinstans for, og hvordan de kan påvirke slike beslutninger.
- Foreldreutvalget trenger å vite hvordan samarbeidet mellom Forvaltning, Skolestyre og Foreldreråd bør foregå.

Privatskoleloven om foreldredeltagelse

I Privatskoleloven står det at alle skoler skal ha et foreldreråd, og at en representant fra Foreldrerådet har møterett, talerett og protokollrett i skolestyret. Utover dette står det lite om foreldrenes deltagelse.

Foreldredeltagelse i Steinerskoler

De aller fleste steinerskoler har en langt sterkere deltagelse i skolens styring enn friskolelovens minimumskrav, og det blir da viktig å organisere foreldrearbeidet slik at alle foreldre får en likeverdig innflytelse og innsikt i dette arbeidet. Det er ikke uvanlig at Steinerskoler har et skolestyre hvor foreldrene har halvparten av plassene.

Opprettelse av Foreldreforening, vedtekter

Gjennom å opprette en egen foreldreforening, hvor alle foreldre er medlemmer, kan foreldrene bringe sin deltagelse i skolens styring inn i mer demokratiske og ordnede former. En forening har egne vedtekter og en selvstendig økonomi. Vi anbefaler at foreldreforeningen avholder årsmøte. Foreldreforeningen kan med basis i vedtektene organisere valg av foreldrerepresentanter til skolestyre, basert på en åpen nominasjonsprosess og hemmelige valg.

Medlemskap i Steinerskolenes Foreldreforbund (SFF)

Vedtektene bør ha opplysninger om SFF medlemskapet. Foreldrene kan utpeke en fast representant til å delta på regionmøter og landsmøter. SFF representanten bør velges på et allmøte. Av hensyn til kontinuitet i arbeidet er det en fordel om den samme forelder har denne oppgaven i flere år.

Transparens - åpenhet og synlighet

Et av de viktigste kravene til en demokratisk medlemsorganisasjon, er at agendaen er åpen og synlig for alle, og at alle får innsyn i beslutningene som gjøres. Bare på denne måten kan man oppnå deltagelse fra alle. Dette innebærer at møteinnkallinger og referater fra foreldreforeningene bør være lett tilgjengelig for alle foreldre.

Valg av beslutningsform

Det er av stor betydning at man alltid søker å få bredest mulig oppslutning om de vedtak som gjøres. Dette er grunnen til at mange Steinerskoler tilstreber konsensus (alminnelig enighet) ved beslutninger i skolens styrende organer, inkludert foreldreforeningene.

Konflikthåndtering

Overalt hvor mennesker samarbeider vil det fra tid til annen oppstå konflikter. Det oppstår konflikter mellom elever, mellom elev og skole, og mellom foreldre eller foreldre og skole. Konflikter er alltid individuelle. Det finnes derfor ingen generelle løsninger, men det etterstrebes gode prosesser for å finne gode løsninger på konfliktene. Ta kontakt med SFF hvis du trenger tips i forbindelse med konflikt i klassen. Noen skoler har tillitsgrupper, dvs foreldre eller lærere som er spesielt valgt til å bistå i konflikter. En utfordring med slike lokale tillitsgrupper kan være nærhet mellom personer i tillitsgruppen, og personer som er i konflikt. På generell basis anbefaler vi å bruke Steinerskolenes Ombudsordning når konflikter ikke lar seg løse lokalt.

Ombudsordningen

3. februar 2006 ble Steinerskolenes Ombudsordning opprettet, med det formål å bidra til å støtte og sikre kommunikasjon innen skolene eller mellom foreldre, elever og den enkelte skole. Ombudsordningen ble opprettet i et samarbeid mellom Steinerskoleforbundet og Steinerskolenes Foreldreforbund (SFF). Ulike parter kan søke råd og hjelp i saksforhold hvor det er krevende å få til en god dialog. Slik hjelp kan være samtaleledelse, formidling eller megling dersom situasjoner har låst seg. Ombudet kan altså arbeide med pågående konflikter, eller komme med uttalelse i saker som er avsluttet.

Dersom en av partene i første omgang ikke er enig i at en sak bør behandles av Ombudet, kan innsigelsen bringes inn for lederne i Steinerskoleforbundet (SF) og SFF, som uten opphold tar stilling til om saken skal fremmes. I positivt fall kan den annen part ikke motsette seg at Ombudet behandler saken.

Man kan komme i kontakt med Ombudet ved å skrive til: ombudet@steinerskolen.no

Det nasjonale foreldrearbeidet, Steinerskolenes Foreldreforbund

Steinerskolenes Foreldreforbund er en nasjonal organisasjon for Steinerskoleforeldre. Våre medlemmer består av foreldreforeningene ved de enkelte skoler.

Vedtekter, se www.foreldrene.no

Oppgaver

- Hjelp til de enkelte foreldre.
- Samarbeide med de enkelte skoler.
- Regionalt samarbeide
- Samarbeide med offentlige myndigheter.
- Samarbeide med Steinerskoleforbundet og Steinerbarnehageforbundet
- Internasjonalt samarbeide.

Arbeidsmåte

Vårt høyeste organ er Landsmøtet. Alle foreldreforeninger tilsluttet SFF kan sende to delegater til landsmøtet, hvorav en delegat har stemmerett. Landsmøtet utpeker et styre for å ta seg av oppgavene mellom Landsmøtene. Styret tar opp behov og ønsker ved de enkelte skoler. SFF har en daglig leder i full stilling som tar seg av den daglige driften av SFF.

SFF deltar også i “European Network of Steiner/ Waldorf Parents, ENSWaP”.

Det regionale arbeidet i SFF

Regionmøtes oppgave i organisasjonen er å sørge for et levende samarbeide mellom foreldreforeningene i regionen. Det er også regionmøtets oppgave å bringe klarhet i hvilke tanker som lever på skolene i regionen, og å få brakt viktige spørsmål videre til Landsmøtet. Alle regioner har minst ett medlem i styret. Medlemmene er bindeleddet mellom SFF og skolene i regionen.

Regionens styrerepresentant har ansvar for å kalle inn til møter, og å holde listen over kontaktinformasjon oppdatert. Det forventes at det avholdes minst ett regionmøte hvert år, og da fortrinnsvis på høsten.

Rulleringsplan for deltagelse i styret

Oppgaven med å delta i styret går på omgang mellom de enkelte skolen i SFF. Representasjonsperioden er 3 år. De skoler som har representasjonsoppgaven, bør også utnevne en personlig vara.

Historikk

SFF ble opprettet 12 september 1987. Foreldreforbundets første leder, Helle Rosenvinge, ble ansatt i 40 prosent stilling, og tiltrådte i august 1995. Johan Eide overtok stillingen i 100 % stilling fra 2001. Vår nåværende daglige leder Hilde Lengali, ble ansatt 26. april 2007.

SFF har egne nettsider med aktuelle nyheter relatert til privatskoler og steinerskoler.

Styret

Styret er sammensatt av representanter fra de ulike regioner som følger:

Region Nord/Midt: 1 representant

Region Vest/Sør: 2 representanter

Region Oslofjord: 2 representanter

Region Oslo: 2 representanter

Region Øst: 1 representant

Representasjon i organer hvor SFF deltar:

- SFF har to representanter i Ariadnefondets styre
- SFF har en representant i styret og redaksjonsråd for tidsskriftet Steinerskolen
- SFF har en representant i Dialogos styre
- SFFs representant i Steinerskolenes Ombudsordning er *Inger Helen Hognestad*
- SFFs representant i International Waldorf Parents Network er daglig leder

SFF's kontor

SFF har besøks- og postadresse i Oslo, i Josefinesgate 12, sammen med Steinerskoleforbundet. SFF har kontor på kulturhuset Hovtun i Hurum.

Daglig ledes arbeidsområde er definert slik:

Steinerskolenes Foreldreforbund

8

- Et kontinuerlig og nært samarbeid med foreldreforeningene på de enkelte skoler. Besøk på skolene.
- Bistå med rådgivning og hjelp til foreldreforeningene på skolene.
- Bistå med hjelp i samarbeidssituasjoner på de enkelte skolene.
- Utadrettet arbeid mot departementer og Stortinget i samarbeid med lovgruppen i Forbundet Steinerskolene i Norge.
- Delta i den offentlige debatt.
- Delta i det Internasjonale foreldrearbeidet i steinerskolene.
- Generelle kontor- og sekretærfunksjoner.
- Være en ressurs i ulike situasjoner der det er behov for det.
- Kontakt og rapportering til styrets leder mellom møtene.
- Informere foreldreforeningene ved de enkelte skoler om SFF's arbeide.

Kontaktinfo:

Steinerskolenes Foreldreforbund, Josefines gate 12, 0260 Oslo

Telefon 97 13 23 13

Hjemmeside: www.foreldrene.no epost: hilde@foreldrene.no

Mer informasjon

Steinerskolenes Foreldreforbund

9

2015

- Det finnes mye informasjon om skole og klassekontaktrollen på internett. Se for eksempel :
- Steinerskoleforbundet www.steinerskolen.no
- Steinerskolens foreldreforbund www.foreldrene.no
- Rudolf Steinerhøyskolen www.rshoyskolen.no
- FUG- foreldrerådet for grunnskolen www.fug.no
- Antroposofisk selskap: www.antroposofi.no

Oversikt over aktuelle Lover

Vi bringer her en oversikt over en del lover som er av spesiell interesse for Steinerskolene. Siste versjon av disse kan lastes ned fritt fra www.lovdatab.no.

- Opplæringsloven
- Privatskoleloven
- Stiftelsesloven
- Forvaltningsloven
- Menneskerettsloven, vedlegg 4, Art 13